ДОЛУ-СЪРБИЯ

НОВА

ПѢСНОПОЙКА

ОТЪ

Българо-Сърбската война и Съединението на Сѣверна и Южна България.

УНИВЕРСИТЕТСКА
ГИБЛ
СОФИЯ

ВТОРО ДОПЪЛНЕНО ИЗДАНИЕ.

ВИДИНЪ

Издава: Книжарницата на **Т. Х. Тошевъ**

1886.

БЕРОИТ
БИБЛИОТЕКА
СОФИЯ

ГЕОРГИЙ С. РАКОВСКИЙ.

ВАСИЛЪ ЛЕВСКИЙ

I. Паданието на Румелия.

(по гласътъ „*Доста ходихъ по горитѣ.*“)

До днесь бѣше „Румелия“
Автономна — тъзи страна —
Подъ прямъ надзоръ на Турция
За туй тжпа остана. —

———

Къть неможа, вечь да трае.
Засѣляний тамъ народъ —
Той — постжпа, както знае
За да цѣни своя потъ.

———

Долу сваля главатарътъ. —
Тъй наречень — „Крьстевичь“
В' една кжща го — затварятъ
За дан' каже нито рѣчь.

„Румелия“ долу викватъ
Вси съ радость и безъ страхъ.
По тозъ начинъ, тѣ потжпкватъ
Органический уставъ.

———

Българина, що разбира
Какво щое свобода . . . .
Таквозъ срѣдство, той намира
Да се гордѣй — за всегда.

———

Ето така прогласиха,
Князьтъ наший и за тамъ —
Че ся вечь съединиха . . . .
Това верно, ази знамъ.

Варна 6 Септемврий 1885 г.

Хр. Р. Поповъ.

2. За Съединението.

(Пѣта отъ доброволцитѣ.)

Съ радость, съ радость, къмъ Тракия.
Помогне ще ни Богъ
И за Македония.

———

Кресна весела градина,
Наша мила си родина.
Съ радость, съ радость, къмъ Тракия
Помогни ще ни Богъ,
И за Македония.

———

Добри Български дѣвойки,
Красни цвѣтя ви плѣтете.
Съ радость, съ радость, къмъ Тракия
Помогни ще ни Богъ,
И за Македония.

———

Красни цвѣтя ви плѣтете,
Войски да посрѣщнете.

Съ радость, съ радость, къмъ Тракия
Помогни ще ни Богъ,
И за Македония.

---

3. Съединение.

Да са отправимъ всички
За тъзъ свѣтла слава,
На нашитѣ братья
Гъ Тракийска дьржава.

———

За да подкрѣпиме
Славното имъ царство
И съединиме
Въ едно господарство!

———

Съ дьрзость, съ дьрзость всички.
Да се отправимъ храбро,
Въ подвиги велики
За единство братство.

Доста е владѣло
Въ насъ разединение,
Доста сей гнѣздило
Въ насъ неспоразумение.

---

4. За Тракия.

Вьрви друже, вьрви братко,
Тукъ въ родната земя
Охъ, какъ дъхамъ мило, сладко
Въ прѣлестнитѣ тѣзъ поля!
Видишъ ли далечь долина
Слънцето дѣтъ огрява!
Ще отидемъ съ тебь двамина
Гюлътъ дѣто съзрява.
А тамъ онъсъ височина
Мисли, че нашитѣ дѣди,
Ги познава отъ старина,
Че Българинъ тукъ сѣди.
И далече е той ширилъ
Владенията свой,

Че е пялъ, игралъ и свирилъ
Отъ врагъ безъ да се бои,
Защото е билъ свободенъ
А не робъ турска власть,
Вьрви братко, че гласъ тржбенъ
Ни показва чудень гласъ!

А. У.

---

5. Селски доброволецъ.

Нивата ме вечь не свьрта,
Кжщата ме не спира!
Кръвь юнашка въ жилитъ ми
По-силно завира.
Не щж вече кяръ печалба . . . .
Нищо вечь не галя,
Сърдцето ми за бой люто
Силно са распаля.
Какъ да търпя? Какъ да ходя
На лози на нива,
Днесь когато и старъ, и младъ
Въ Тракия отива . .

Ахъ, сърдцето трепти играе . . .
Иска да прѣхврькне,
И балкана за минута
Иска да прѣхврькне . . . .
Тамо! Дѣто гърмяла
Наш'та вѣхта слава
Тамо дѣт' се на'што знаме
Днесь горо развѣва
Тамо дѣто куршума ще
Скоро да за пѣе,
И кат' рѣка ще захване
Кръвьта да са лѣе . . . .

Драховъ.

---

6. Александръ I-ий

Боже, Княза ни пази,
Отъ душмани и врази.
Наши Князь, юнакъ, избранъ
Въ Търново вѣнчанъ,
България да владѣй,
Смьртна рана, на злодѣй,
Боже кн. и пр.

Боже, надариго с' дълги дни,
Да царува в' стари старини;
Мирно Боже да владува,
Честитъ той да добрува.
Боже кн. и пр.
Прѣстолътъ му, Боже пази,
Отъ зло и лошо отрази,
Да държи скиптъръ въ ржката
Да обича свободата.
Боже княза ни пази,
Отъ проклѣтитъ, му врази.

Ив. К. Божиновъ.

---

7. Въ стѫпката на Н. В. Българский князь у Источна-Румелия.

Тѫтенъ се чува въ Стара-планина
Иде, говори, княза любезенъ
И душа жарка, въ южна равнина
Тича, посрѣща княза полѣзенъ.

Мисъль велика, часътъ прѣкрасенъ
Въ Тракия днеска блѣсна, настана
И се подигна вѣнеца красенъ
Надъ земя клѣта, въ хаосъ послана.

———

Българннъ клѣтий тука ликува
И обща мисъль въ него царува,
Единство браство днесь са вѣнчава
Гордо Марица с' рѣка Нишава.

———

Князь Александръ всѣкъ спомѣнува,
И всѣкой припка и тържествува,
Че Румелия подла безтидна
Бѣга отива въ земя невидна.

———

Младо и старо ржка подава,
Пушка да купи риза продава,
И на душмани да отмъщава
Съ братья роднини, то се прощава!

Н. П. Сѫббчовъ.

8. Българина и свободата.

по гласътъ на „*Всрѣдъ трупове не броени.*“

На всѣкждѣ ся гордѣе —
Българина — кътъ юнакъ.
И свободно си живѣе, —
Даже сами най-простакъ.

———

Себя видя той свободенъ;
За туй скоро ся рѣши . . . .
Кътъ намѣри случай сгоденъ,
Усмихва ся до уши.

———

Той — запомни, че робува:
Петь вѣкове и наредъ,
Та за туй ся нестрахува
И не иска вечь съвѣтъ.

———

Той — оцѣни свободата
И за това не ще трай!

Що Сърбина маскарата
С' нея иска да играй.

———

Той е в' сила да покаже
Свободата — какъ цѣни,
На Сърбия . , . да докаже
За тѣзъ нейни хитрини.

———

Той отъ скоро е свободенъ;
Но за всичко е готовъ
За бой с' Сърби е доволенъ . . .
И отива къмъ на ловъ.

Хр. Р. Поповъ.

---

9. Къмъ Сърбский К. Милана.

(по гласътъ на „*Се за тебе мисля мамо.*“

О! Милане Сърбски княже!
Българина вечь не спи.
Достоенъ е, да ти каже.
Колко пари струвашъ Ти —

———

Тъй ли трѣбва, Ти да правишъ
Като честенъ прѣдъ свѣта? —
Защо поне, не ся срамишъ
Че прѣдъ Васъ, сме—ний дѣтца

———

Тъй тирански, Ти постжпа
Правилата наруши!
В' чужда земя какъ ся стжпва
Настоящемъ изучи!

———

Макаръ, че сме—тъй сурови . .
Споредъ както мислишъ ти. —
Васъ да перемъ, сме готови.
Скоро щемъ тя — увѣри. —

———

Ти Милане, глѣдай сега!
Българина какъ що е? —
Той незнае такъвазъ шега,
И за нищо, знай да мре.

Хр. Р. Поповъ.

10. ЗА СПОМѢНЪ.

на

7-й Ноември 1885 *)

Ой, Милане, тиранине!
Защо така постъпи?
Братъ съ брата да се бие,
А врагатъ ни да се смъе!
Ей, Милане, сърбска лоло,
Гдѣ остана твоя планъ
Въ София осмиятъ день
Въ София да влѣзешъ
И въ палата бѣло кафе
На деньтъ си да пиешъ!
Ей, Милане, подло душо,
Защо сѣга миръ искашъ
Или мислишъ, че сме ние,
Като тебе будали!
Да пропустнемъ страшливцитѣ

*) За побѣдата нанесена на Сърбитѣ въ тоя день въ бойоветѣ при Сливница, Брѣзникъ, Бучено, Бѣлоградчикъ и Видинъ.

И хайдушки да бѣгатъ,
Но знай юда искариотска,
Че та гони гнѣвъ Божий
И храбриятъ ни водитель
Александръ князь Божий;
Колко за миръ да извинишъ
Чакай само тамъ въ Нишъ,
Че ти на насъ вѣроломно,
Като хайдукъ нападна.
Малко, много ти грабна
За туй юдо, ще те гонимъ
И съ правдата побѣдимъ.
Урра! Урра! да живѣй
България с' Княза свой,
Славно вѣчно да владѣй
Душманина да нѣмей.

Х. Н. Танинъ.

II. КНЯЗЬ АЛЕКСАНДРЪ.

По край Тимокъ шумъ се дига,
Лъскатъ сабли щикове,

Ето Александръ пристига,
Воеводитѣ си зове:

—

Съберетѣ се, воеводи,
Храбри орляци безъ брой:
Много войски и народи
Ще паднѫтъ подъ ножътъ мой.

—

Скоро гордата Сърбия
Ще да бѫде въ наша власть;
Стѣгнете се смѣло вие
На пристъпъ ще водя васъ!

—

Въ българскитѣ палати
Растрепера се Миланъ,
Прати дарове богати
Въ Александровия станъ.

—

Нещѫ дарове ни злато!
Гордо викна Александръ,
Мойто царство е богато,
Златенъ е моятъ тронъ.

Нека Миланъ самъ да се прѣдстави,
Нека той да проси миръ!
Нека поклонъ ми направи,
Па видѣщемъ по подиръ.

—

Мъчно, срамно на Милана,
Но какво да чини той?
Вечь войска му не остана,
Нито сърдце за бой.

—

И расплаканъ той излиза
Изъ Бѣлградскитѣ врата
Съ бронята си риза
И съ молитва на устата.

—

И когато той съгледа
Българскитѣ рѣдове,
Гладни още за побѣда
И за нови боеве.

—

Падна и прѣдъ Александра,
Унизено проси миръ:

„Остави ми само трона,
Всичко давамъ въ тоя миръ,“

—

Шумятъ войски и воеводи,
Вѣй се българскиятъ флагъ [1])
Александръ разяренъ ходи;
Гордо гледа своя врагъ.

И. Г.

---

12. ПОБѢДЕНОМУ МИЛАНУ.

Питатъ ли гдѣ обладава,
Злоба грозна адска
И кждѣ се днесь продава
Кръвь и вѣра братска?
На западъ ще очи дигна
И смѣло изекна
Въ Сърбия! въ Сърбия!

—

Ако нѣкой попита:
Коя личность прочута

1) Българско знаме.

Сѣка душа днесь счита
За кална брута?
Азъ щѫ смѣло отговори
Съвѣсть да н'мя бори:
Миланъ идиота!

—

Ако майка сина жали,
Що коршумъ погуби;
Кога жена е въ печали
За мѫжь кого люби.
Ще дигна гордо чело
И ще викамъ смѣло:
Миланъ е причина!

—

Кога славѣй пѣе леко
И играй зафира,
Азъ ще зная, че далеко
Въ западъ се намира;
Душа злобна и Иудейска
Отрасль Иудейска
Миланъ идиота!

—

Ако смьртьта затвори
Очи ми вьрло;
И тогазь ще прѣговори
Съ гласъ и съ гърло;
Че въ свѣта лъчезаренъ
Живѣй духъ коваренъ
Миланъ идиота!

—

И когато застана,
Въ рая при Бога
И тогась не ще прѣстана
Да викамъ що могж:
Съ кръвь не е благодарна,
Думата коварна,
Миланъ идиота!

—

Ако ли сждба ме гони
И срѣдъ ада хвьрли;
Ще да казвамъ на демони

И дяволи вьрли:
Единъ духъ се саль намира
Що ви конкорира,
Миланъ идиота!

Келифарчевъ.

---

13. ВОЙНИШКА ПѢСЕНЬ.

(слѣдъ Пиротския миръ).

Ние идемъ отъ полето,
Дѣто славно се бихме:
На България лицето
Отъ срамъ позоръ спасихме.

———

Излѣзъ, Излѣзъ, мила майко,
Излѣзъ сина посрѣщни;
Излѣзъ, излѣзъ и ти сестро:
Нѣжно брата пригжрни.

———

Той си иде отъ полето,
Дѣто славно се е билъ,

И надъ сърбинъ—чедо клѣто
Той юнашки е надвилъ!

———

Излѣзъ, излѣзь, мила жена,
Излѣзъ мжжа посрѣщни:
Дай му една чаша вода
На гжрди му припадни.

———

Той си иде отъ полето,
Дѣто славно се е билъ,
И надъ сърбинъ—чедо клѣто
Той юнашки е надвилъ!

———

Елате и вие, о, дѣчица,
Милий тате срѣщнете:
Подайте му една ракийца
На вратъ му се мотнете.

———

Излѣзъ, излѣзъ мило либе,
Излѣзъ войникъ посрѣщни:
Дай му китка въ ржка пиле
Въ чело го цѣлуни.

———

Той си иде отъ полето,
Дѣто славно се е билъ,
И надъ сърбинъ чедо — клѣто
Той юнашки е надвилъ! . .

———

Излѣзте, излѣзте вси граждани,
Всички български чеда:
Войски Княза посрѣщнете
Съ вѣнци пѣсни викъ — урра!

———

Тий си идѫтъ отъ Сърбия,
Коя харно набили:
Съ обща слава България
На вѣки сѫ украсили!

Веди.

Ой ти Крале! Кралъ Милане!
И ви сърби, дивъ народе!
Какъ рѣшихте да тръгнете,
Противъ нази, ваши братья;
Бой съ нази да правите

И земя ни да грабите;
Белкимъ вие си мислихте,
Българина не чувствува,
Татковина не си пази;
Нѣма кой да ви попречи;
Та в'Сливѣица достигнжхте,
И мислѣхте за в'София,
У други день да влѣзете;
На княза ни в'палатитѣ,
Сладко кафе да пиете;
И името на милана,
Тамо да го прославите,
На денѣ святи Архангеловъ;
Но горчиво ви излѣзе,
Наша била побѣдата;
Много мьртви оставихте
Въ полето въ Сливница;
Раненитѣ изгазихтѣ,
И на бѣгъ се обьрнжхте;
Драгомана погледнахте,
И той тесенъ ви се видѣ.

———

Миланъ бѣга, не са спира,
Като заякъ отъ ловчия:
Нигдѣ дупка не намира,
Нито шума, да се скрива.
Александръ Князь Български,
Съ храбритѣ свои войски,
Стъпа гордо, вьрви напрѣдъ,
Сърби гони, като свиньи,
И с'гласъ вика на Милана:
Стой не бѣгай краль Милане;
Азъ не идж да та бия,
Само искамъ да тя смиря.

———

Краля бѣга не се спира,
Приближава къмъ Австрия;
Покланя се и ѝ се моли
Помогни ми избавиме,
Не отъ милость, а отъ страхъ;
Тя послуша та испрати,
Кевенхюллеръ нейнъ графъ,
Александру наши князь.
Да му рѣче да се спре,

Стига бие краль Милана,
Доста гони срьбска войска.
Да не срѣщни Австрийска.

———

Кевенхюллеръ в' Пиротъ дойде
И на Княза той изрѣче:
Ме е пратилъ мой господарь,
Царь Австрийски Францъ Иосифъ,
Спри се Княже Александре,
Спри си Княже войницитѣ,
Доста ти са побѣдитѣ.
Да н' оскърбишь мой господаръ,
Да н' извади остра сабя,
Да се бие той съ тебе
И с, твоята храбра войска.
Княза запре се подчини,
Прѣдъ силитѣ Австрийски,
Като глѣда че отъ нигдѣ.
Помощь нѣма да му дойде.

Серафимовъ.

14. „ХРАБРИЙ КРАЛЬ МИЛНЪ“

(Но гласа „за причу я тройку борзихъ.“)

Що шумитѣ тъй коварно
Журналисти, прѣдъ свѣтътъ?
Подиръ Сливница, навѣрно.
Вий изгубихте умътъ!
Я спомнѣте тозъ орелъ,
Съ какво мжжество нагази
Дори чуждия прѣдѣлъ
Никой нѣмаше да пази!

———

Какъ, не е ли ви познатъ
Славния му планъ тогава —
Какъ въ Софийския палатъ
Щеше царски балъ да дава?
И герой е знаменитъ,
Но ако е днесь разбитъ,
То причината е мъглата.

———

Ил' ще кажите, че той
Въ София отъ страхъ не влѣзна,

Ил' по Сливнишкия бой
Тая му съвда изчезна!
Не! по докторски съвѣтъ
Той расходка скратява:
Че София не е здрава.

———

Лютъ въ боя, бързъ въ ума,
Той за всичко се усѣща
И чувствителни писма
Отъ бойното поле праща,
Като сжщъ Наполеонъ
Прокламации пише съ чувство
И погубва своя тронъ
Съ най-голѣмо искуство.

———

Вий ли казвате, че той
Вече е слабъ и дребенъ става?
Та, я вижте колко лой
Кръвь и мѣсо притѣжава!
Какъ! Миланъ е билъ! страшливъ,
Че отъ Пиротъ свой излѣзе?

Александръ самъ е кривъ,
Дѣто бърза тамъ да влѣзе.

———

Ахъ, недѣйте вечь бѣбра,
Че войската му се плаши
Отъ проклѣтото урра,
На тѣзъ диви Бугариши,
Та тѣ хвьрлятъ се на щикъ
Отъ два верста, безъ да пукатъ,
А това е грѣхъ великъ
Прѣдъ военната наука.

———

Но Миланъ е дипломатъ
Съсъ прозорливость голѣма
(Равенъ нему нийдѣ нѣма);
И нарочно прѣдъ цѣлъ свѣтъ
(О геройство християнско),
Яде боя въ тѣзъ война,
Да докажа, че хврькна!

Равновѣсието Балканско.

X.

15. Самозащита.

по гласътъ на „*Вѣтъръ вѣе Балканъ стѣни*“.

Българино, милий братко,
Ставай вече! докажи?;
Свободата — че е сладко.
Нарушителътъ . . . . смажи.

—

Врѣме му е, брате мили!
Ний да станемъ вси на-кракъ
И да погнемъ доръ съ вили
Сърбина—този; наший врагъ.

—

Безобразникъ и безбожникъ,
Като става върху насъ —
Безъ да мисли, катъ пекарчикъ,
Прави мѣси хлѣбъ безъ квасъ . . .

—

Той—незнай ли? с'кого има,
Расправия в'този свѣтъ!

А къть птица; хищна-дива
Показва се? катъ крилатъ.

—

Бе Сърбино, бе дивако . . .
Що забрави скоро тъй . . ?
Че ний отъ тукъ много, малко,
Ви,—крепихме, в' прѣшний бой.

—

Ако не бѣ Българина,
Да помогне в'прѣшний бой
Вашитѣ глави отъ Турчина
Пропадваха и безъ брой.

—

Що забрави—това добро . . . ?
И днесь стана върху насъ!
Нал' си човѣкъ, а не дърво,
Засрами ся отъ Вишний Спасъ.

Хр. Р. Поповъ.

---

16. Къмъ Сърбитѣ.

(по гласътъ на *„Непръкланей клѣта глава“.*)

Тѣзи Сърби тѣзъ маскари
С'насъ—бой обявиха,

Безъ да глѣдатъ като стари,
Че грѣхъ тѣ сториха.

—

Не имъ стига, че съ нази
Напрѣдъ спѣчелиха.
Днесь, ни считатъ като врази,
Та бой обявихѫ. —

—

Безъ да глѣдатъ на гърди ни,
Тѣхнитѣ медали,
Що по-прѣди, къмъ на герои,
Тѣ—на насъ сѫ дали.

—

Да не мисли Българина,
Че спи тъй дълбоко . . .
И че дрѣми къмъ Турчина,
Въ поле широко.

—

Днеска вече, всѣкой отъ насъ
Разбра свободата
И не стоимъ както тогасъ . . .
В' кѫщи задъ вратата.

—

Глѣдай добрѣ, що ще правимъ
Ний—съ Вази, сега.
Стара смѣтка ще расправимъ
И не тъй на шега.

—

Не сж боимъ ний отъ Вази,
Защото Ви знаемъ,
Какъ сж бихте — с'Турци тогази
Днесь ще Ви раскажемъ.

—

Къдъ сж дръпнимъ всички отъ тукъ
Ний ще Ви расправимъ,
И къдъ на врагъ, така на пукъ,
Ний ще Ви изсмажемъ.

—

Разберете, що сме хора
Тука ние—на свѣта!
Не къдъ Сърби къдъ шопари
Да лѣжими изъ кальта.

Хр. Р. Поповъ.

17. Заминување за бојното поле.

(по гласътъ „*Напрѣдъ, напрѣдъ за слава.*“)

Войната днешна Срьбска
Причината е тя—
Растуря всѣка свьрска
И толкова кжщя.

—

Оттѣглятъ ся войници,
Отъ всѣки жилища
Рѣдътъ ся катъ бройници
По вситѣ краища.

—

Барабанитѣ удрятъ.
Тржбитѣ вечь пищятъ
Войскитѣ сж приготвятъ
Да отиватъ—щатъ-нещжтъ.

—

Началникъ командири
Готови вечъ стоятъ;
Войници по мундири
За пжть ся тѣ строятъ.

Дѣвици, жени и баби
Вѣнци за тѣхъ, плѣтътъ.
А мѫжье и старци—слаби
Край тѣхъ ся, се въртятъ.

—

„Бѫдете храбри вие—
„Нар'дени що сте тамъ,
Такъвзи гласъ ся чуе
Отъ всѫдѣ, нъ едвамъ.

—

Юнаци наскърбени
Приематъ вѣнци отъ врѣдъ
Съ очи насълзени
Потѣглятъ на напрѣдъ.

—

Прощавайте роднини
Съсѣди и сестри,
Бѫдете увѣренни,—
Че ний щемъ побѣди.

Хр. Р. Поповъ.

18. Манифеста е прочетенъ.

(по гласътъ на „*Огънъ илавна въ Балкана*“)

Манифеста е прочетенъ,
Че войната ся откри
Българина вечь обрѣченъ . . .
Право тамо, . . . ще вьрви.

—

За туй . . . вече заминахѫ
По-отбранитѣ момци,
Право в'боятъ отидохѫ
Обкитени съ вѣнци.

—

Даже вече сѫ почнѫли,
Да нападатъ на врагътъ,
Или може като слаби —
На почивка да стоятъ.

—

Било така или инакъ,
Не ся боимъ никакъ ний—,
Като знаемъ, че всѣкъ момакъ
С' радость тръгна да ся бий.

Тѣмъ горкитѣ, е студено
На откритото поле;
Но къть вече е рѣшено
Трѣбва всѣки, тъй да мрѣ,

—

Старци слаби, мѫжье, жени,
Така сѫщо вий моми,
Вси бѫдете насърдчени . . .
Богъ ще нази да смили.

2 Ноември 1885.

Хр. Р. Поповъ.

---

19. Майчино насърдчение.

(по гласътъ на „*Красна еесела градина.*“)

Чадо мое, хайде върви
Не ся плаши ти отъ бой,
Покажи ся тамо първи,
Къть Давита напрѣдъ стой.

—

Припомни си Голията
Какъвъ едъръ е билъ Той,
Но отъ слабия Давита
С'единъ ударъ падна тъй . . .

—

За туй сине не плащи ся,
А на Бога ся моли,
Както казахъ: „Навирай ся"
Враговетѣ— ти коли.

—

Тиранина като тжпче
Свободата ни така. . . ?
Всѣкой трѣба да ся мжче
За да влѣзе въ рѣда.

—

За туй сине погрижи ся
И не мисли, че е грѣхъ;
Стрѣляй добрѣ и небой ся
Да не станемъ ний за смѣхъ.

—

Тука ние както можемъ,
Ще прѣкарваме без' тебь —

Врази пушка доръ не сложатъ
Ти, на насъ си не приетъ.

—

Като майка тя съвѣтвамъ
Да пристжпвашъ всѣ напрѣдъ,
Искамъ послѣ да послушамъ,
Че тя хвалятъ и отъ врѣдъ.

---

20. Геройтъ при Сливница.

(по гласътъ на „*Вѣсело братци на сердце.*“)

За свобода, отечество
България потрептя
И НЕГОВО ВИСОЧЕСТВО
Своя душя прижеля

—

Извѣстенъ бѣ, че Сливница,
Отъ врагътъ-бѣ привзета,
Саббя взема въ дѣсница
Безъ да губи минута.

—

ТОЙ отиде тамъ въ боятъ
Срѣщу врагътъ сърбина,
Поздрави порѣдомъ строятъ
И с'тѣхъ—боятъ започна.

—

Командата катъ приема
Напрѣдъ всички ся яви,
Като войникъ ТОЙ зачена
Срѣщу врагътъ да стрѣли.

—

Гласътъ НЕГОВЪ, врѣдъ ечеше,
Тамъ въ бойното поле
„Врагътъ е слабъ“ ТОЙ казваше
По всичкитѣ редове.

—

Войницитѣ катъ видѣха
СВѢТЛИЙ наший КНЯЗЬ ГЕРОЙ,
Катъ львове ся втурнаха
Удържаха славенъ бой.

—

Българина що владѣе . . .
Отъ седемь-осемь годинъ.

С'тозъ—пьрвий бой, ся гордѣе
Надъ старий отъ насъ, сьрбинъ.

Бащи, майки, братья, сестри—
Тжй сжщо вси Българи,
Богу молба Вий поднесте,
КНЯЗЬТЪ ни да запази.

НЕГОВОТО славно име
Геройската МУ ржка,
Растрѣпери Сърбско плѣме,
Та да помни за всѣгда.

Прѣдъ Европа ся гордѣемъ,
Ний съ славниятъ си КНЯЗЬ
И за НЕГО вси желаемъ
С'насъ да бжде всѣки часъ.

21. Тържеството на щикътъ въ Български ржцѣ.

(по гласътъ на „*Нещеме ний богатство*“)

Войници Български,
Уважаватъ щикътъ,

Че въ боятъ,—Срьбски
Съ него си служатъ.

—

Защото ся видѣли
Отъ него, добрина?
Съ него, ся успѣли—
Да смажатъ Сърбина.

—

Сърбина като чюе:
„Повѣска атака“
Ботушътъ си нахлуе
Готовъ е, да бѣга.

—

Кътъ знае, че в’атака
Щикътъ все играй . . .
Приготвя си краката
И казва имъ: „Бѣгай“

—

Урра! когато чуятъ,
Забравятъ вече рѣдъ
И почватъ—да ругаятъ.
Кральтъ си, наредъ.

—

Войника—Български
Отъ радость въсхитенъ . . .
Забива в'—гърди Срьбски
Щикътъ из' острен̀ъ.

—

Къ̀тъ удря, му говори:
„На, на вази бой!
Щикомъ щомъ удари
Руква кръвь порой.

—

Лѣжащецъ тъй . . . Сърбина—
Раненъ отъ тозъ̀ удар̀ъ.
Говори Българину—
„Бжди ми господарь".

—

„Доволно е, за мене,
„Такъвъ единъ удар̀ъ
„Покорно моля тебе—
„Бжди такъвъ добър̀ъ.

—

„Не повтаряй вече,
„Живъ мя, остави

„Жената ми ще плаче—
„Че имамъ дѣтца три.

—

„Войникътъ Български
Не слуша никого.—
А удря тъй юнашки
Дори до умрѣло—.

—

Отъ него Сърби викатъ:
„Не щеме вече бой“
„Боиме ся отъ щикътъ
„Придаваме ся,—стой!

—

Вотъ какъвъ е щикътъ
На наший Българинъ,
Показа го,—въ боятъ
Герой и достоенъ.—

—

Достоенъ е и този,
Който го върти.—
Той . . . плаши оногози.—
Прѣдъ него що стои . . . .

22. Почивка слѣдъ боятъ при Сливница

(по гласътъ на *„Отъ славна въ Балкана кръвъ захвана да тече.“*

Битка два-дни удържахме,
Днесь сме вече свободни.
Сила Срьбска ний разбихме,
На тѣзъ диви животни—
Що отъ щикътъ са боятъ. (2)

—

На почивка ще стоиме
Въ себе си дор' дойдемъ,
Послѣ като подбереме,
Отъ тукъ ще го пропждемъ
Да познае що е бой. (2)

—

Музиката за насъ свири
Гайди, пѣсни вредъ ечжтъ . . .
Трѣба да ся вѣселиме—
Дор' сме живи в' този свѣтъ,
За славна побѣда. (2)

—

Слѣдъ голяйтъ да очистимъ
Наш'тѣ пушки—щикове,
За вторъ бой' да са приготвимъ
Съ сили, къмъ на львеве,
Противъ този тиранинъ. (2)

———

Братья наши вси Българи,
Пѣйте ежте, голяйте!
А въ боятъ срѣщу Сърби
Юнашки, Ви удряйте,
Глава да му смажиме. (2)

Хр. Р. Поповъ

---

23. Трима ранени—въ полето.

(по гласътъ на *„Боятъ настана тупатъ сърдца ни.“*)

Боятъ прѣстана—ний останахме,
Тукъ трима братья, силно ранени.
Слънцето зайде, вечерь настана,
Тукъ ще лѣжиме . . . кой ще ни брани?

———

Тукъ задъ баира, въ долината,
Можемъ да найдемъ другаритѣ си,

Които бѣха, с' насъ въ войната
Да но ги сваримъ в' бурдеитѣ си.

—

Тѣ сж познали, че насъ ни нѣма,
Гдѣ сми остали, туй не ще знаятъ:
Тъй като бѣше, врѣва голѣма....
На вѣрно можатъ да ни забравятъ.

—

Добрѣ ще сторимъ, както казахме!
Да станемъ трима и да заминемъ;
Но силни болки отъ рани здобихме
Неможемъ сили, и ще загинемъ.

—

Небой се братко, Богъ ще ни брани,
Тамъ е далѣко, неможемъ сили...
Глѣдай, че в' нази сж по три рани
И ний сме толкозъ изнемощѣли.

—

Опитайте ся, хайде станете!
Нъ азъ не могж, никакъ да мржда,
При мень дойдете и мя вдигнете
Тогава можа с' Вази да тръгна.

—

Едва можехме при теб' да дойдемъ,
Не ще тя вдигнемъ, а ще прегжрнемъ
Смьртата приближи, ний угадихме...
Разбрахме,--трима--тукъ ще загинемъ!

—

Легнали тука, нека да стоимъ—
Готови да сме, душа да дадемъ.
Богъ ако иска, живи ще бждемъ,
Тогасъ—на врагътъ, ще да отмжстимъ.

Хр. Р. Поповъ.

---

24. Ранений на смьртний часъ.

(по гласътъ на „*Отъ три года и за царя.*“)

О! че рана ми отвори,
Неприятелский патронъ;
Очитѣ ми, дор' затвори,
Ще ся боря като слонъ,

—

Че пропаднахъ—туй разбирамъ,
Отъ раната що добихъ;

Макаръ вече да умирамъ,
В' бой да стоя, ся рѣшихъ.

—

Ще ся крѣпя, както можа,
За свобода, тукъ ще мрж
И дор' глава в' гробъ несложа
Назадъ нещж да вървя.

—

Раната ми ся усилва
И азъ тичамъ бързишкомъ.
Врѣме-му е, кой прѣдирва?—
Нека хванж, тъй щикомъ.

—

О! напраздно, че ся канихъ,
Като падамъ, тукъ вечь,
„Че умирамъ“ ся угадихъ
Послѣдна ми й тази рѣчь.

Хр. Р. Поповъ

---

25 Санитаритѣ въ полето.

(По гласътъ на „*Махнете ся идете си.*“)

Не сме биле излъгани:
Ето тука онѣзъ три,

Волинтири—наранени,
Ранитѣ имъ—ги мори. . . .

—

Като какъ ли, ся търпели,
Тъзи дълга зимна-нощь?
Хвала Богу, че живѣли,
Тжй лишѣни отъ помощь.

—

Че сж живи, азъ говоря,
Нек' приближя и при тѣхъ,
Ранитѣ имъ, да растворя
И приказвамъ малко с' тѣхъ.

—

Санитаръ съмъ и обязанъ,
Ще полагамъ грижя тъй. . . .
По дважъ, по тришъ ще привързвамъ.
Ранитѣ имъ, с' лѣкътъ свой.

—

Ахъ, горкитѣ, че страдаятъ!
Какъвъ тѣжекъ ударъ билъ
Душитѣ имъ още траетъ. . .
Гробътъ, прѣдъ очи имъ билъ.

—

Нека сега да повикамъ,
Нѣкой близакъ санитаръ;
За колята да го питамъ
И за нѣкой другъ другаръ.

—

Мили братья, не ся бойте,
Ранитѣ Ви; ще излѣчимъ.
Скоро Вие, ще бѫдите
Пакъ тѫй здрави, до единъ.

Хр. Р. Поповъ

---

26. Сърбитѣ на прѣмирие.

(по гласътъ на „*Цвѣте красно даби знало*“.)

О! Сърбино, ти расклати
Българина — до единъ.
Покàни го, бой да хвати)
Тъй наскоро, въ сѫщий день)2

—

Но! скоро ся, ти насити
И обърна вечь на бѣгъ;

Признахте ся, за разбити—)2
И намирашъ този лѣкъ.)

—

Готовъ бѣше да поробишъ
Българина до единъ:
Но днесь ходишъ да ся молишъ)2
Дано да ся спогодимъ:)

—

Съгласни сме, ще приememъ!
Помоли ся право намъ —
Нишъ и Пиротъ, като вземемъ)2
Миръ ще свържимъ добъръ тамъ.)

—

Тамъ по здраво ще свържиме,
Тишината и мирътъ.
Инакъ сабя не слагаме;)2
А по добръ ще перемъ.)

—

Толкозъ можемъ да ти кажемъ,
Както сега и всѣкоги....

Всички Сърби дор' не смажемъ)
Миръ, нещe приемеми.)2

Хр. Р. Поповъ

---

27. Не ми ся търпи така.*)

(По гласътъ на „*Отъ сънъ сладъкъ, кой ме буди.*“)

Съвѣстьта ми ме заставя
За приструвки на шега;
А гдѣ ходя и що правя
Не ще кажа азъ сега.

—

Мжчно ми е вървайте мя,—
Къдъ останахъ пакъ сама,
А умътъ ми мя застава
Да напустана, тъй... дома.

—

Като зная, че замина,
Любовникътъ ми волентиръ,

---

*) Единъ глѣда Свадба,—други—Брадва.

Азъ останахъ тукъ да гина
И да ходя катъ вапиръ.

—

По-добрѣ е да ся пишѫ
И отида въ красний крьсть;
И тогава ще сполуча
Либето си, пакъ тогасъ.

—

Безъ да смѣтамъ по̀-надълго,
Ще отида право тамъ—
За да кажа азъ на него,
Че го чакамъ и едвамъ.

—

Да не гина тука тѣжко....
Ще отида въ красний крьсть,
Макаръ да знамъ, че е мѫчно
И да стана азъ на пръсть.

—

Туй подобно направихѫ,
Мойтѣ мили другарки;
Отъ всичко се отдѣлихѫ,
Даже сами безъ майки.

—

Тамо тѣ сѧ наслаждаватъ
И са глѣдатъ всѣки день—
При любими приближаватъ,
И всѣка сѣда при ергенъ.

—

А пакъ тука, азъ горката,
Стоя сама всѣки пѫть,
Размишлявамъ къмъ овцата
И къмъ баба в' единъ кѫтъ.

—

Ето за туй, азъ му мисля
И що тѫжя всѣки часъ,
Либето си като спомня
Азъ оставамъ и безъ свѣсь.

Хр. Р. Поповъ

---

28. Натяквание.

(по гласътъ на „*О! Вий Български юнаци*“)

О! любезний ми съпруже,
Какъ прѣкарвашъ сега тамъ ти—

Я ми кажи, какъ ще може,
Тукъ да карамъ, азъ безъ пари.

———

Зимно врѣме вечь настана,
А азъ тука с' три дѣца,
Кюмюръ и брашно не остана,
Ни една треска отъ дрьваца.

———

Се на мень ли, ся сж дали,
Таквизи мжки и тоготи:
Още много да търпяли?—
Туй—ми поне обади?

———

Сърдцето Ви, отъ що бѣше?—
Та никакъ, то ся несмѣли
Насъ забрави, така—вече,
Къть на остави и тъй сами.

———

Що не смѣтнишъ, че при меня—
Сж дѣцата и малки три,
И неправимъ, ний безъ тебя . . .
Ни една лула орѣхи.

———

Поне срѣдство покажими,
За да карамъ тукъ, какъ дае
Така . . . очи замажими,
Че умътъ ми вече ся взе.

Хр. Р. Поповъ

---

29. Послѣдньо поздравление.

(по гласътъ на „*Златната светла зора*“)

Поздравявамъ ви съ тъзи,
Китка залепена
И вѣрвамъ, че за вази
Е като позлатена.

—

Макаръ, че тя е нищо,
А проста статуя;
Въ нея има нѣщо
Ознайте вий сама.

—

Навѣрно, че неможе?
Ни рѣчь да каже тя,

Но гдѣ — кога ся сложе,
Ще казва: че не спя.

—

„Бжди ми вѣрна само“
Това, ще Ви увѣри, —
Макаръ че не съмъ тамо
Спокойна ти бжди.

—

Трандафилъ тжзи китка,
Която глѣдашь тамъ,
Ще бжде безъ наситка
На вази—това знамъ.

—

Недвижи ся, безъ ползa,
Защото не вони;
Но тжзи душа ви казва:
Че струва тя пари.

—

Защото е избрана
И с’разни шарове,
Не казва, не измамва,
Къмъ развратъ не клони.

—

Кажи за сега с'Богомъ
И цвѣтътъ цалуни,
Че тебе е той . . . даромъ
Отъ . . . който ще върви.

—

Понеже азъ отивамъ
И тебь, оставямъ тамъ,
То този цвѣтъ, ви пращамъ
Да каже, че Ви знамъ

Хр. Р. Поповъ

---

30. Волинтирь къмъ любовницата си.

(по гласътъ на „*Ахъ другари, чуйте менъ.*")

Душа моя, азъ отивамъ: —
Самоволецъ — волентирь,
Срѣщу Сърби, да умирамъ,
Както, всѣки Българинъ.

—

Душа моя, азъ познавамъ:
Че ще плачешъ, всѣкой часъ. —

Тъй катъ сега — заминавамъ —
Опрощавамъ ся, съ васъ. —

—

Душа моя, азъ разбирамъ,
Че е трудно, туй дѣло, —
И че трьгвамь да омирамь
Нѣма отъ туй — друго зло. —

—

Душа моя, вѣрвайте мя,
Че ще тжжа, всѣкой часъ, —
До кътъ вѣдно, — пакъ съ тебя
Поголяемъ, нѣкой часъ. —

—

Душа моя, убѣди ся:
Че сьмъ честенъ человѣкъ;
За туй? . . . Богу помоли ся,
Добрѣ да сме — и до вѣкъ —

—

Душа моя, съжали мя,
Макаръ да сьмъ волентирь.
Моля ви ся, опрости мя,
Ако ви сьмъ огорчилъ.

—

Душа моя, защищавай —
Мене с' двѣтѣ си ржцѣ —
И никога не забравай —
Любимото си **Сърдце.**

Хр. Р. Поповъ.

---

31. Момата къмъ любовника си — волентира.

(по гласътъ на „*Далечъ отъ мойта бащина.*“)

Сърдце мое, умори ма
Тука, както съмъ сама
Не ма карай — тжй да гина
Да мя тжпчатъ къмъ слана.

—

Сърдце мое, убади са
Продумай ми поне двѣ:
„Душа моя постърпи са“
„В'едно ще сме и добрѣ“

—

Сърдце мое, подкрѣпи мя
В тжзъ минута, в'този часъ,

Не ма карай да останж?
Умисленна, тъй . . . безъ свясь.

—

Сърдце мое, постърпи ся
И кажи ми гдѣ лѣтишъ,
Че на меня не понася?
И ще мисля . . . . дан'лжжешь.

—

Сърдце мое, вечь приставай
Тамъ — за тебѣ, не е бой.
Опасноститѣ, отбѣгвай . . .
И напрѣде ти нестой.

—

Сърдце мое, невъздишай
И душата си помни,
Горѣ-долу, ти потичай
И при нея сж вьрни.

—

Сърдце мое, позасмѣй ся,
Та дано ся утѣша.

И за всѣгда погордѣй ся
С' любимата си **Душа.**

Хр. Р. Поповъ.

---

32. Какъ бѣхъ и какъ сьмъ — (ахъ службо!)

(по гласътъ на „*Ахъ кждѣ лий и що ли прави.*“)

За истина бѣхъ на служба;
Нъ не така, както сега.
Лани в'кжщи и съ дружба,
А пъкъ сега . . . на снѣга.

—

Тъзи служба, мя съсипа,
Направи мя: пепелъ и прахъ.
Либето ми гдѣ са скита? —
Зарадъ него, ме е страхъ.

—

Не щж могж, да забравя
Нейни . . . . пѣсни, тъзи голяи;

Та за това не щж трая
Съвѣстьта ми, вечь мя смай.

—

С'службата лани минахъ . . . .
Самъ разбирамъ, колко добрѣ,
С' либето си какъ прѣминахъ
Малко врѣме, за мень бѣ! . . .

—

Ахъ ти службо! изгори ма!
Що ма толкова отдѣли?
Ти ма прати да загина,
Тукъ въ тѣзи чуждини.

—

Да ли службо ще живѣя? —
Ще ли срѣщна азъ пакъ това? —
За което днесь, милѣя . . . .
За либето . . . щой в' дома

Хр. Р. Поповъ.

33. Послѣдньо свиждание на влюбенни.

(по гласътъ на „*Я налѣй чашка.*“)

Като ся готвихъ,
На бой да вьрва!
Отъ срѣща видѣхъ
Моята мила.

—

Тя — мя покани
У тѣхъ да идж,
Нѣщо да каже?
И да я видя.

—

Послушахъ ази —
Къмъ тѣхъ потѣглихъ.
Казвамъ на Вази —
Какво спѣчелихъ . . . .

—

Пари ми дади
Десеть жьлтице;

Които извади
Отъ джобови си.

—

Така трѣбваше? —
Тя да направи,
А инакъ може?
Да ся забрави.

—

Глѣдайте меня
Другари мои;
Азъ какъ ся любя
Съ мойто пиле.

—

Ще бързамъ вече
Азъ да заминя,
Тамъ в' рѣдоветѣ
Противъ Сърбия.

—

Като ще помня:
Моята мила, —
Че тя ма била
Вѣрна, любима.

—

Молете Бога,
Дружина моя
Да сме, на нога
Макаръ въ боя.

—

Ще дойде врѣме,
Да ся завърнимъ
И мили свои —
Да си прѣгърнемъ.

Хр. Р. Поповъ.

---

34. МУЗО!

Пѣй да грьмне небосклона
И да екни гордъ Балканъ,
Че сѣда днесь на прѣстола
Оня Князь, юнакъ избранъ!

Българина днесь свободенъ,
Отъ тирансктѣ бѣди,
Гледа своя Князь народенъ,
Тамъ на прѣстола да сѣди.

И Балкана днесъ погледва
С'погледа си веселъ, драгъ:
Вижда че са строполява
В' ада петвѣковенъ мракъ.

Изъ Тракійскитѣ зелени
Поля райски на свѣтътъ,
Тамо братья сѫзасмѣни
И си Княза честитятъ.

Въ Македонскитѣ долини
Вардаръ бистрий, кат' са лей
Шуми: за много години
Нека наший Князь живѣй!

Той ще скоро да затрѫби,
Да разгласи съ трѫба
И народа ще пробуди
За напрѣдъ за борба . . .

Днесь народа тържествува.
Като глѣда тоя князь,
Който скоро ще царува
Надъ всички братья насъ.

Музо!

Пѣй да гръмне небосклона
И да екне гордъ Балканъ,
Че са качи на прѣстола
Оня Князь юнакъ избранъ.

Хр. Каратанасовъ.

---

35. Да видимъ и испратимъ любезнитѣ си.

(по гласътъ на „*Сенкфриде граде.*“)

Любезни мили —
Мои другарки,
Отъ тукъ ще мине
Полка — войници.

—

Дойдете у насъ
Да поголяемъ,
Да пѣйме съ гласъ
Дано забравимъ.

—

Съ тѣхъ ще бждатъ
Наш'тѣ любими —
Тѣ ще прѣдводѣтъ
Вситѣ дружини.

—

Ние да видимъ
И ги испратимъ
Като имъ кажимъ,
Че пакъ ги любимъ.

—

О! мои сестри
Я ми кажете;
За тѣзи млади,
Да ли скърбите! —

—

Тѣ вечь отиватъ
Тамъ въ войната
И ще умиратъ
За свободата.

—

Хайде да идемъ
Ний милосерди,

За да помогнемъ
На тѣзи млади!

—

Тамъ ний ще бѫдемъ
При наш'тѣ драги . . .
И ще ся любимъ
Пакъ като млади.

Хр. Р. Поповъ.

---

36. Спокойна бѫди.

(по гласътъ на „*Два ся змея биятъ.*)“

Мила любезна!
Нали ти разбирашъ? —
Че тука мрѫзна,
Защо ми — натякваш.

—

Дойди при меня,
Тогасъ — увѣриса,
Къть какъ живѣя,
Но не чуди са.

—

Тукъ — да не стоя
Ще да ми са молишъ!
На вѣрно зная:
Може и да плачешъ . . .

—

Тукъ въ полето,
Не е зарадъ жени —
Глѣдай врѣмето,
Че снѣгътъ, все вали:

—

За, туй любезна
Спокойна тамъ бжди,
Макаръ че мржзня,
Ти — въ кжщи плазни.

—

Сега неможа . . .
Друго, азъ — да правя,
А тукъ, ще лежя;
Кога, както сваря.

—

Дѣтцата брани!
Скоро ще си дойда,

Ако сме живи,
Поне тѣхъ да вида.

Хр. Р. Поповъ.

---

37. За тебе мисля наскърбена.

(по гласътъ на „*Ти си ми цвѣте миризливо.*“)

За тебѣ мисля. . . . наскърбена
Тука всѣки день (2)
И отъ сичко съмъ лишена
За туй ли съмъ родена.
Я ми кажи дума моя?—
Съжали ма пиле мое
Не мя карай тъй да гиня
Самъ, сама.
Всички почти знаятъ тука?
Че ся любимъ (2)
Яви ми ти — поне сега!
Гдѣ остана тазъ любовь?—
Я ми кажи душа моя
Съжели мя.... и пр.
Двѣ годинъ наредъ нали бѣ?—

Наш'та любовь; (2)
А волентиръ катъ отиде,
Защо не ми яви ти? —
Я ми кажи душа моя
Съжели мя,... и пр.
За тебь драгий Матеевъ
Азъ поглѣждахъ (2)
Дори до днесь, се милѣехъ!
Но Вий сте вече отишле....
Я ми кажи душа моя
Съжели мя... и пр.
Днесь тамо—в'бойното поле
Припомни си, (2)
Тука двама какъ сме биле?
Споредъ това, евими.
Я ми кажи душа моя,
Съжели мя и пр.
Да ли да мисля? Че всичко....
Е минало; (2)
Или да чакамъ още малко
И лице Ви да видя.
Я ми кажи душа моя,

Съжели мя и пр.
Да бихъ лѣтила като птица
Сполучила би (2)
Да ся видимъ лице с'лице,
Защо ся любимъ.
Я ми кажи душа моя,
Съжели мя и пр.

Хр Р. Поповъ.

---

38. Имамъ да Ви ся хваля.

(По гласттъ на „*Ела при мень ти дѣвойко*“)

Обладана съмъ въ радость,
Отъ нѣколко дни насамъ
Гордѣя ся с'тѫзи младость
И за какво? сама знамъ.

—

Мои драги, ще Ви моля
Да пазитѣ тозъ секретъ...
За когото ще говоря,
Катъ расправя все наредъ;

—

„Либето ми както знайте
„Волинтиръ ся записа
„И отъ Варна той отиде
„При граничната войска

—

Днесь отъ тамо ми испрати
„Прьстеньтъси и писмо,
„Че ся любимъ! да ся хвати
„Тукъ въ земното кълбо.

—

„То мя моли да не слушамъ
„Братътъ неговъ по голѣмъ,
„По нататъкъ дан'ся впущамъ
„Само него азъ да знамъ.

—

„Ахъ, че вѣрно ли пакъ било
„Либето ми в'този свѣтъ,
„Болката ми то познало
„Та ми прати тозъ лѣкъ.

Хр. Р. Поповъ.

.39 Влюбенитѣ по Бургатский концертъ.

(По гласътъ на *„Дъвойчице хубавице“*.)

По Концерта що ся даде
Тукъ въ Бургасъ онзи день...
В' любиха ся двама млади—
Една мома съ ергенъ.

—

Така ясно.... ся угади!
Кой и коя, бѣха тѣ.—
Разбира ся, като млади,
Туй дириха тамо тѣ.

—

Че защо ли пъкъ да крия!
Имената—азъ на тѣхъ.
Нѣма нищо! ще открия?—
Кой направи този смѣхъ.

—

На-ли Шлоковъ градинаря.
Двама с'Гоца Дюлева;

Единъ други ся дирихж,
И все тайно гълчахж.

—

„Ахъ, *Идеалъ* че сте била“
Говорѣше единъ гласъ:
„Вий сте меня най любима,
„Вѣрвайте мя в'този часъ“.

—

Тъй ще стане, като искатъ.
Двама млади като Васъ—
Да ся любятъ и постискатъ
Из' концерта кат' тогасъ.

—

О! напраздно бѣше всичко!
Днесь сте вече настрана,—
Отдѣлени на самичко,
Шльоковъ тръгна на война.

—

А пъкъ Гоца, тукъ остана,
Както бѣше по напрѣдъ?
Другъ да люби пакъ захвана—
По старому.... и наредъ.

—

Толкозъ трае таквазъ любовь,
Що в'концерта ся добий.....?—
Азъ ще кажя като глупавъ:
„Всѣки—днеска Ви ея смѣй!...

Хр. Р. Поповъ.

---

40. Къмъ въспитанницитѣ *)

(По гласътъ на „*Видѣхъ вчера къгъ искача.*“)

Е че радость и сполука
Вий намѣрвате сега....
А за Вази—тъзъ наука,
Струвами ся, да ѝ шега.

—

Да ли има мѣжду Вази:
Поне една, да не люби
Да е чиста—безъ зарази
И за любовь да н'се губи.

—

Право ли е или лжжа?—
Вий кажете що сте тамъ,

*) Тебѣ думамъ джще, усѣщай ся снахо (арифъ оланъ аннасжнъ).

Но фактично ще докажя....
Тъй къть всичко, ази знамъ.

—

Що да крия, нека кажя!
Всичко това щото знамъ
И лица Ви да замажя
Врѣме му е днесь тамамъ.—

—

„Не виждамъ ли, къть минавамъ
„Около Ви—покрай васъ,—
„На прозорци Ви намѣрвамъ
„И засмѣни, срѣщу насъ.

—

Още факти ще прибавя,
Та данѝ Ви увѣря,
Но сърдца Ви ще уборя,
Щомъ ся право изразя....

—

Кому носятъ катоднѣвно,
Писма разни и отъ вретъ...?
Всѣка поща, тъй рѣдовно,
Постоянно нал' лѣтятъ?

—

Нали Вие днесь скърбите,
Тамъ—за бойното поле?—
А най вече, къдъ незнайте,—
Кой на кждѣ ще да мре!

—

Като знайте Ваш'тѣ драги—
Че сж в'бойното поле;
Захвърлихте всички книги—
И не Ви сж вечь чете.

—

Училища да затворятъ,
Не желахте ли това:—
„Милосерди“ да Ви водятъ
Въ славната София?—

—

Но! злочести останахте,
Кат' не чуха Вази тѣ—
Дори с'сълзи поривахте,
И калнете ей-тъй хе!

—

Ржкодѣлие и прѣдмѣти,
Оставихте на страна!

По прозорци ся зовете,
Момъкъ щомъ ся подаде.

—

Добъръ прѣдмѣтъ днесь слѣдите,
Но не с'книга и перо....
За любими.... Вий глѣдате,
И за пѣсни и хоро;

—

А пъкъ Ваш'тѣ майки, бащи,
Що Ви хранятъ дьржатъ тамъ—
Учителки видѣщатъ Ви;
Но кога ли?—туй незнамъ!

г. Шуменъ, 1885 год. **Хр. Р. Поповъ.**

---

41. Слѣдствието на „любовьта."

(По гласътъ на „*Геновево вънчна моя*".)

Природата ся гордѣе,
Съ разнитѣ сжщества;
А *Любовьта*, тъй владѣе,
Надъ човѣшкитѣ сърдца.

—

Всички млади ся познаватъ,
Кога *Тя* ги завладѣй.
Къть ги кара да забравятъ,
Разговори и голяй.

—

Любовьта е, нѣщо благо,
Щомъ човѣкъ я оцѣни;
Той—придава мило драго
И къмъ нея ся стрѣми.

—

Любовьта е, гдѣто води?—
Добъръ животъ и развратъ,—
Въ сила е да проводи?
Человѣка в'онзи свѣтъ.

—

Любовьта е, що измамва?—
Най умнитѣ на свѣтътъ;
И къмъ всичко тя—придумва,
Ако й ся прѣдадѫтъ.

—

Любовьта е, що накарва,
И най-слабий на свѣтъть:

Да подскача да ся радва,
Щомъ къмъ нея го зовжтъ.

—

Любовьта е, що подбужда
Припирнитѣ мѣжду насъ.—
Тя човѣка тъй принужда
Да умира отъ заразъ....

—

Любовьта е, що раздѣля,
Родни братья и сестри,
Кат'ги тѣгли, се къмъ *нея*—
И припраща на страни.

—

Любовьта е, що опарва
Человѣческий езикъ;
Нѣмъ да бжде, го накарва
И дан'каже: „Тюй язжкъ.“

—

Любовьта е, що распалва
Огаснелитѣ сърдца
И да горятъ, ги оставя
Безъ да тургатъ и дрьвца.

—

Любовьта е, що изгаря
Много кжщя, домове,
Който в'нея ся залавя
Постоянно той рѣве.

—

Любовьта е, що упоява
Человѣка, намъ до дѣ....
Дори почне да забива,—
Главата си подъ нозѣ....

—

Любовьта е, що ся гордѣй
Нейно име гдѣт' ся чуй,
И тишина, гдѣто владѣй
Всѣки казва: „Браво, тъй....“

—

Азъ оставамъ в'любенитѣ—
И тѣ, да се произнесятъ,
Катъ обсждятъ примѣритѣ—
Нека да ги привѣдятъ.

Хр. Р. Поповъ.

42. Откровенность (любя Ви).

(по гласътъ на „*Расмый ми ся расмый; трънда-филъ майски цвѣтъ*“).

Обична ми Иванке,
Кажи ми изъ душа....
Съ думи само двѣнки
Та да ся утѣшя.

—

„Обичамъ или мризя“
Катъ Визи человѣкъ—
Да нѣмамъ азъ зараза,
Дан' чакамъ и до вѣкъ.—

—

Когато азъ получя....
Този, Вашъ отговоръ,
Тогава нѝ ще можя
Да водя разговоръ.

—

Разбрахте мисля ясно,
Какво очаквамъ азъ—

Въ туй прѣкрасно мѣсто....
Да чуя ази, Васъ.—

—

Отъ себя—азъ прибавямъ,
Катъ' какъ съмь камто Васъ—
И ето ся залавямъ!
Расправямъ Ви завчасъ.

—

„Съ пьрво катъ Ви видяхъ
„*Любима сте* узнахъ;
„Очи Ви кат' съглѣдахъ
„*За меня сте*“ казахъ.

—

„Не мислихъ тъй да правя,
„Съ пьрво в,пьрвий день;
„Но тукъ за да приваря,
„Че нал'съмь ужъ ергенъ.“

—

Ей тъй.... постжпвамъ ази,
Дано ся утѣшя,—
И нека мя намрази,
Прѣкрасна Ви душя.

—

Макаръ че мя нападнешъ!
Кат' казахъ изъ душя! —
Глава ми дор' немахнешъ
Едничко ще държя.

—

Понеже и Вий знайте,
Какво е туй; „*Любовь*“
Дал' лжжя ще познайте
И лошъ ли съмъ какъвъ....

Хр. Р. Поповъ.

---

43 Момински разговоръ.

(по гласътъ на „*Прощавайте черни очи*“).

Тука ние на прозореца,
Както стоиме прави тъй....
Дал' ще минатъ онѣзъ тройца,
Коя отъ назъ ще познай?.....

—

На! че иджтъ, я глѣдайте!
Юнкеритѣ онѣзи.... три,

Кой по хубавъ я познайте?—
Но за мене, сж вси добри.

—

Копчета имъ металични,
Горѣть нази тѣ, всѣкой часъ;
А бѣли имъ ржкавички,
Прѣвличатъ ни, и тѣ завчасъ.

—

Хеля този по-високий...,
Я вижте—какъ е хубавецъ,
Той ся вижда да е кроткий—
Славний, храбрий и маладецъ.

—

Дал' ще бждж, азъ честита!
„Че го любя“ да му изразя,
Какъ ли могж, го попита—
За туй нѣщо и изъ душя.

—

Друго-яче не ще можа,
Да ся срѣщна с' него ази;

А съ писма ще го лжжа—
Дано дойде той у нази.

—

О! блаженна ще да бждж....
Откровенно казвамъ на Вамъ,
Ще го любя както могж—
И безъ даже да мя е срамъ!

—

Кажети де! мои сестри:
Що ще сторимъ ние днеска?
Да постжпемъ като свѣстни,
Та да бждемъ, с' тѣхъ нощеска.

—

Ето ставамъ! ще му пишж—
Безъ да чакамъ вашій съвѣтъ
И тъй вървамъ, ще получа—
Туй що искамъ на този свѣтъ.

Г. Варна 1885 год.

Хр. Р. Поповъ.

44 По гласътъ на „Стоянъ юнакъ болѣнъ лѣжи.“

Ой та тебе Кралъ Милане!
Войскитѣ ти се разбиватъ,
Отъ Сливница до Цариброд,
Българитѣ вечъ въ Пиротъ.

Желаешъ ли още веднажъ,
Ти съ Българинъ да се биешъ?
А Австрия хитра змия,
Ти съ подлость да поддържашъ.

Българина гордо стъпва,
Въ Пиротскитѣ полѣта;
А Сърбина злѣ оплашенъ
Бѣга къмъ Нишъ катъ поразенъ.

Австрия се тамъ явява,
И прѣдъ Сърбинъ клѣтва дава,
Че ще да спре Българитѣ
Съ нейната подла хитрость.

Слѣдъ Сърбия и Австрия
Праща фермапъ на България,
Съ молба къмъ нашия Князь,
Съ цѣль да спечели отъ насъ.

Безсрамна тъзъ Австрия,
Си позволи да прѣдложи,
Че ще съ сила нази да спре,
И въ Бѣлградъ да ни въведе.

Наш'тѣ юнаци Българчета,
Се радватъ на това сички;
Че съ Австрия ще се опитатъ,
И венецъ почватъ да плѣтатъ.

Българина пѣсни пѣе,
И Пиротско вино пие;
А Сърбина въ Нишъ града,
Съ Австрия критикуватъ,
Какъ Бугаринъ тѣ да въспратъ
Да не пуца вечь на Сърбинъ.

Князь Български сжщи съсѣдъ,
Съжелява брата Сърбина;

Безъ да мисли за Сливница,
И Бѣлото кафо въ София.

Нъ Краль Миланъ непознава,
Тазъ добрина отъ нашия вождь;
А безкрайна свобода дава,
На своитѣ черни Сърби;
За да гонятъ бѣлъ Бугаринъ,
Катъ приематъ градъ Пиротъ.

Хр. Р. Поповъ.

---

45. Пиротчанецъ.

Граде нашъ мили,
Що ми ся гордишъ,
Съ красни полѣни,
Съ природна хубость.
Въ тебь всѣкой плаче
Скърбно утровенъ.
Отъ сждба тѣшка
Рана несносна,
Кой ли ще граде да ни помогне,

Туй тѣшко бреме отъ насъ да снеме.
Дойдоха тука, ужъ наши братья,
Съ мисъль задня, за насъ плачевна,
Свобода гласятъ, строгость налагатъ,
Цѣлта имъ бѣше да ни посърбятъ,
Грозно туй нѣщо разплака всички,
Народа смаянъ осталъ отчаянъ,
Хора запрѣха въ тъмни затвори,
Лица народни крьвно ги гонятъ.
Съ сила сбиратъ подписи наши
Сами да кажемъ стари сме Сърби.
Горки ми въ Пиротъ,
Какъ щѣмъ да сносимъ,
Народность наша
Тъй да се тъпче.
На пастирь мили прѣзъ нощь надатъ,
Съ тиранска строгость
Съ поступка звѣрска.
Злобиви Дуничъ, зверъ и тиранинъ,
Въ кола го турга съ стража обикалва;
Той сълзи рони, кой да му помогне,
Въ тишина нощна тѣ го изгонватъ,

Учебна класса отъ тукъ изгонватъ
И хора бѣдни вечъ са изселватъ;
Остава всѣкой най-мило нѣщо,
Въ странство отива, горкость е тѣжка,
Жално туй нѣщо, личности губимъ,
Родолюбиви съ черни услуги,
Черковно пѣние, български школи,
Дрѣхи поповски ставатъ по сърбски.
Сега е врѣме Българинъ всѣкой
Левски да крачи и да напрѣдва,
Жена царица, съ нейни министри,
Тъй ни отдѣлватъ отъ родъ свой мили,
Ахъ! братья, какъ тъй паднѫхме
Чрѣзъ хора злобни въ рѫцѣ чужди.
Мѣжду насъ бѣха Мита и Цека,
Душици черни, до вѣкъ проклети.

---

46. За виното.

(по гласътъ на „*Вино, вино ройно буйно.*“)

Вино разно тебь обичатъ
Повѣче хора на свѣта

И къмъ тебѣ скоро тичатъ,
Било деня или нощя.

—

Вино бѣло, ти превличашъ
Старо, младо и всѣкиго,
И тѣз' и тебя що обичатъ....
Да тя пиятъ повечко!

—

Вино черно, гдѣт' тя казватъ
Отъ тебь всѣкой ся бои!
Глава крака си примазватъ,
Който съ тѣбь—ся напои.

—

Вино красно ил' червено,
С' тебя, на шега не бива
И прѣзъ врѣме най-студено
Никой нети, надвива.

—

Вино Бордо въ бутилки,
Който с' тѣбе, ся напие,
Той забравя себя вѣки
И до два—дни все рѣве.

—

С' тебя вино всичко става,
Който много тя пие,
Работата си-остава,
Гладянъ може и да мре.

—

С' тебя вино ся вѣселятъ,
Катадневно всички хора
И за сила тебя пиятъ
По трапези и хора̀.

—

С' тебя вино скоро става
Разговори и голяй,
Човѣкъ всичко, ся рѣшава,
Щомъ отъ тебь ся поумай.

—

С' тебя вино човѣкъ може,
Да намрази най-ближний свой,
Даже може да го смаже
Било с' псувни или с' бой.

Хр. Р. Поповъ

47. Положението ми.

(по гласътъ на „*Майчице мила моя.*“)

Голѣмъ сьмъ мѣжду братья—
И малъкъ отъ сестри;
За туй ся така клатя,
И ходя в’ чуждени.

—

Отъ седемь осемь годинъ
Редовно ходя тъй . . . . .
Че страдамъ като болѣнъ
Това го всѣкой знай.

—

За майка сестри — братья
Добрѣ да бждятъ тѣ —
На всѣки шапка клатя . . . .
Кат’ мисля и нощe.

—

Имота що остави,
Покойний ми баща,
Въ Загра ся запали
Съ другитѣ кжщя.

—

УНИВЕРСИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА СОФИЯ

Така останахъ ази—,
Кат' най-голѣмий синъ
Да мисля зарадъ нази—
За всички отъ единъ.

—

Опрѣтнахъ ся какъ можя,
Да работя почнахъ
И безъ глава да сложя,
Да мисля, азъ зачнахъ:

—

Не трѣбва тукъ играчка,
А работа и трудъ,
Че всѣкой ще ми мачка
Кат' празенъ мѣхъ надутъ.

—

И тъй прѣкарвамъ ази,
Цвѣтущата си възрасть,
Макаръ съ скрѣбь зарази,
Но не до тамъ на халость.

Хр. Р. Поповъ.

48. За спомѣнъ на Х. Димитра войвода.

(по гласътъ на „*Ахъ недъйте мя прѣзира.*“)

В’ памѣть на Хаджи Димитра —
За славнитѣ му дѣла, (ха, ха,)
Българитѣ съ хиляди
Стичятъ ся къмъ Бузлуджя.

—

Честь и слава да въздаватъ,
На покойнията герой — (ха, ха,)
Горѣ тамо в’ срѣдъ балканътъ,
Гдѣто тѣкло кръвь порой. —

—

Тамъ при гробътъ на героя —
Викатъ плачьтъ с’жаленъ гласъ (ха, ха)
Като знаятъ, че отъ боя,
Лѣжи мъртавъ зарадъ насъ.

—

Лѣжъ герое, тамъ на врьхътъ
Свободенъ си ти отъ врѣдъ (ха, ха,)
Враговѣ тамъ не ще стжпятъ,
Като помнятъ, тѣ страхътъ.

—

Деньтъ двайсеть-пьрвий Юлий.
Ще празднуваме за Васъ (ха, ха,)
Като знаемъ, че тогасъ Вий —
Дадохте душия за насъ.

—

Ваща жертва, за свобода,
Ний ще помнимъ за всѣгда (ха, ха,)
И деньтъ когато Вази —
Турнаха тамъ въ пръстьта.

Хр. Р. Поповъ.

КРАЛУ МИЛАНУ Iме

Кукавному кавалеру од Сливнице, за успомену његовог свекяногъ дана, Архангела Микаила, 1885 г.

Закука ми јадна кукавица
На прозору у Кралевом двору,
У ономе граду Београду.
Црне слутње памет обузеше
Распустила врани вите косе,
Обукла је црно тужно руво —
Јадно писмо пошта јој донела,
Схвати писмо, па го дрхhyh чита:
Црна слава, још црније вјести!
Очи су јој сузам орошене,
Сузе рони, јадно писмо чита,

Чита писмо па опет закука!
У писмо јој Милан ово пише:
„Јао мени драга Наталјо,
Несрећа ме велика постиће:
Душманин ме у ерце прободе,
Потуче ми целу моју војску,
Одузе ми барјаке, топове,
. . . . . .
Растури ми све мое шанцове;
Растури јоих па ме истераше,
Као пстео из господске куће,
Све, што имахъ војске у табору,
Све е пало, као црни покров
По ономе Софијскоме пољу!
Бугараши са јуначком силом,
Са јуришем на нас ударише,
Сунћјама наше протераше;
А оном пак што сабља покоси,
И што света отъ гулета паде,
И што тане у срце погоди,
И што роба у Бугарско оде,
Томе нема рачуна ни броја.
Тужне слутње војску обузеше,
„Јѣриш натраг,“ моја војска виче,
Натраг виче, и сва натраг бежи;
Војска бежи, а душман ју гони,
Чим настиже опет топом пуца,

Тако пуца, да се земла тресе!
А за топом нишани се тане,
За танетамъ „ура“ бугар виче,
„Ура“ виче и на јуриш лети,
А на јуриш Бугари су вешти:
Туче, драга, горје него турак,
Боде, колье, па у груди бје
Тако ружно, те неда времена
Ни да бјежим од тежка бремена! . . .
Јао мени, зло и наопако.
Шта би горје, те сад патим то о:
Да ли каква црна клетва божја,
Или јаук кукавне Србје
Коју сам ја тако измучјо
Више него да би душман бјо . . . . .
Ја сам зулум народу чинио,
Крао вещ' о, сиротиньу мучмо,
Деци — отце, женам — муже стрель'о,
Сву сам земльу у несрећу бацио
И Србју у црном увио;
Ал, додуше и пак сам мислмо
Ако не бог, бар да ћаво хоће
Мени и сад у помћ да дође
У Бугарско да то исто чиним; . . . .
Ко што видим, ћаво' је слабји бога
Те ме с' тобом казни он са тога!
Издайници, преваром захтеделе

У Бугарску да војску поведем
Док Бугари тамо несу били,
Док су они турчина дебили.
Рачун мој је био тако спреман,
Да без рата у Софју стиhем,
Тамо своју славу да ославим,
Мога дана, Арханhелов-дана,
Али, драга, рачун не испаде,
Страх србина мене там издаде:
Баш кад хтедом у Софју уhи,
Бугари су лав-барјак распели,
На и сами, ко исто лавови
Грозном силом на нас ударише,
Српску војску ружко потукоше,
Тако ружно, да е по готово
Пало више, него у Косово!

tsvpl

А кад тамо нас сасвим разбише,
Моју војску натраг по јурише,
Бежи Србин, теран Бугарима,
Гледи, један, да утече њема! . . . .
Тако је ту све у зло испало,
Да веh немам утеха ни мало.
Сад сам тужан, пун злокобног јада,
Наде немам: моя круна пада! . . . .
Кад је Госпа писмо прочитала,
Од велика јада је упала!

Бризну сузе‘ облише јој лица,
Па закука као, кукавица:
„Ој Милане, шта учини мука,
Да те казни сад јуначка рука!
Шта ти, јадан, у овој рат поће:
Данъ несреħа за те, за ме — дође!!!“

Српски пленик у Бугарској.

Пѣсень.

„Гдѣ са стари Генерали?
И брадати капитани?
Едни саби си предали,
Други лѣжжтъ по поляни!

—

Нека знае Миланъ вѣчно.
Какъ се въ Бугарска влѣзва;
Нека помни безконечно,
Какъ се Бугарска згазва.

—

И вечь да се не простира,
Вънъ отъ свойта къса черга
И по далечь да се свира
Предъ храбреца Батемберга.

—

И да му е вечь честита,
София съ кафе съ банда,
Та да знае да почита
Княза храбрий Александра.“

СЪДЬРЖАНИЕ.

№		Стр.
1	Паданието на Румелия	3
2	За съединението	5
3	Съединение	6
4	За Тракия	7
5	Селски доброволецъ	8
6	Александръ 1-й	9
7	Въ ставката на Н. В. Българ. Князь у Източна-Румелия	10
8	България и свободата	12
9	Къмъ Сърбский К. Милана	13
10	За спомѣнъ на 7 Ноември 1885 г. . .	15
11	Князь Александръ	16
12	Побѣденому Милану	19
13	Войнишка пѣсень (слѣдъ Пирот. миръ).	22
14	Храбрий краль Миланъ	28
15	Самозащита	31
16	Къмъ Сърбитѣ	32
17	Заминуването за бойното поле . . .	35
18	Манифеста е прочетенъ	37
19	Майчино насърдчение	38
20	Геройтъ при Сливница	40
21	Тържеството на щикътъ въ Български ржцѣ	42
22	Почивка слѣдъ боятъ при Сливница .	46

УНИВЕРСИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА СОФИЯ

№		Стр.
23	Трима ранени въ полето	47
24	Раненият на смъртний часъ	49
25	Санитаритѣ въ полето	50
26	Сърбитѣ на прѣмирие	52
27	Не ми ся търпи така	54
28	Натяквание	56
29	Послѣдньо поздравление	58
30	Волинтиръ къмъ любовницата си . .	60
31	Момата къмъ любовника си волентира	62
32	Какъ бѣхъ и какъ съмъ (ахъ службо!)	64
33	Послѣдньо свиждание на влюбени . .	66
34	Музо	68
35	Да видимъ и испратимъ любезнитѣ си	70
36	Спокойна бѫди	72
37	За тебе мисля наскърбена	74
38	Имамъ да Ви ся хваля	76
39	Влюбенитѣ но Бургатский концертъ .	78
40	Единъ други се дирехѫ и все тайно гълчахѫ	79
41	Слѣдствието на любовьта	83
42	Откровенность (любя Ви)	87
43	Моминьски разговоръ	89
44	По глъсътъ на „Стоянъ юнакъ болѣнъ лѣжи“	92
45	Пиротчанецъ	94
46	За виното	96
47	Положението ми	99
48	За спомѣнъ на Х. Димитра войвода .	101
49	Кралу Милану	102
50	Пѣсень	106

☞ Пѣснитѣ означени съ Хр. Р. Поповь прѣпечатванието имъ е забранено.

ВАСИЛЪ ЛЕВСКИЙ

Цѣна: 60 стотинки.

РУССЕ

Скоро-печатница на спиз. „Народенъ Учитель„

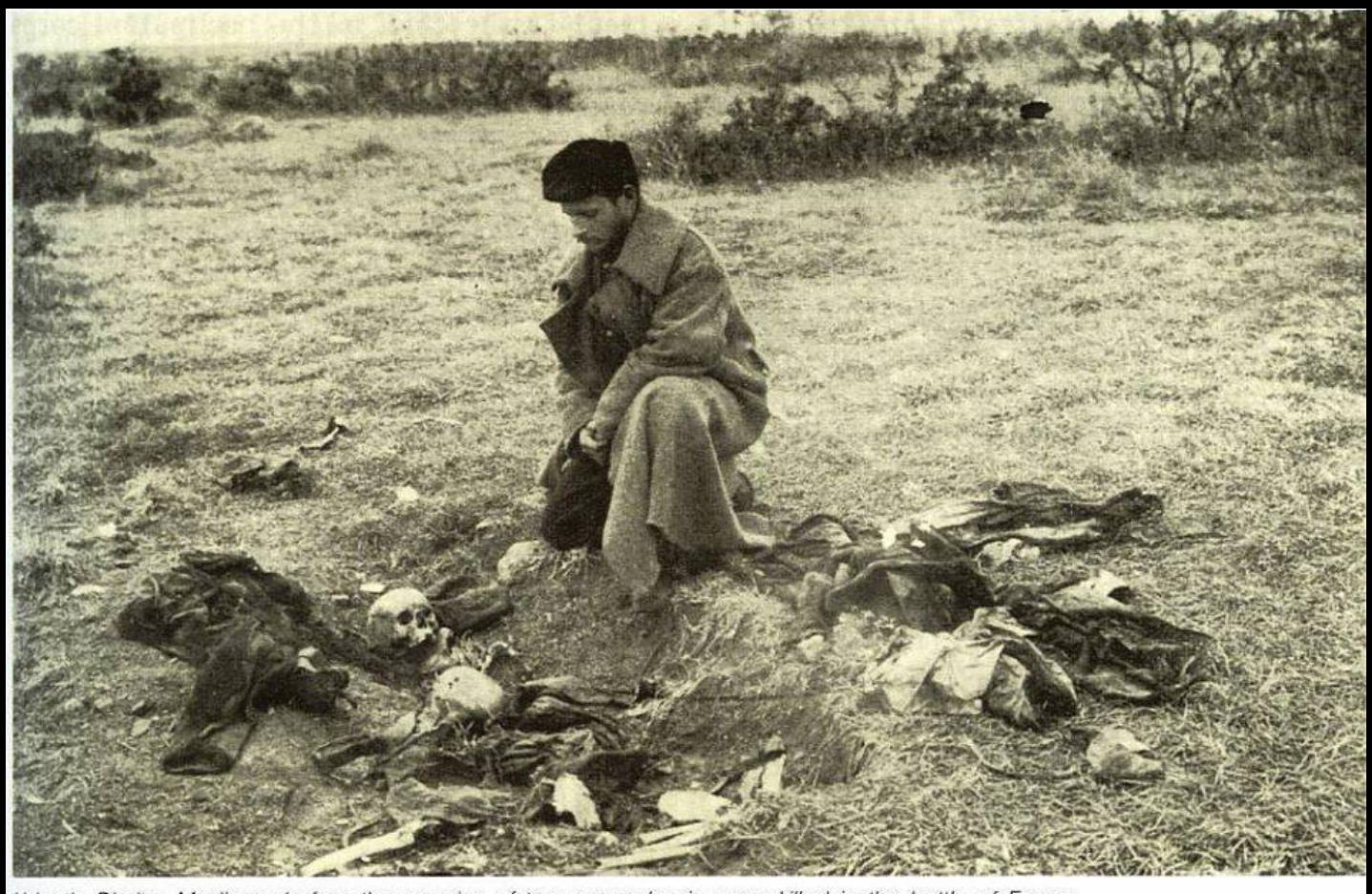
1886.

Още стотици книги на дейци родени в географска област Македония може да намерите на:

www.strumski.com

Библиотека „Струмски"
е създадена в памет на
загиналите за Родината.

Voivode Dimiter Madjarov before the remains of two comrades in arms killed in the battle of Ferres